

פרשת שמיני – חמישי

(טז) וְאֵת | שְׁעִיר הַחַטָּאת דָּרַשׁ
דָּרַשׁ מֹשֶׁה וְהִנֵּה שָׂרָף וַיִּקְצָף
עַל־אֱלֻעָזָר וְעַל־אִיתָמָר בְּנֵי
אַהֲרֹן הַנּוֹתָרִם לֵאמֹר:
 טז וְיֵת צִפְרָא דַחֲטָא,
 מִתְבַּע תְּבַעִיה מֹשֶׁה
 וְהָא אֲתוּקָד; וְרִגְזוּ עַל
 אֱלֻעָזָר וְעַל אִיתָמָר,
 בְּנֵי אַהֲרֹן, דַּאֲשַׁתָּרוּ,
 לְמִימָר.

טז"א < שְׁעִיר הַחַטָּאת: שְׁעִיר מוֹסְפִי
 ראש-חדש. ושלשה שְׁעִירי חטאות קָרְבוּ בוּ בַיּוֹם: שְׁעִיר
 עֲזִים וְשְׁעִיר נַחֲשׁוֹן וְשְׁעִיר ראש-חדש. ומִכָּלָן לֹא נִשְׂרָף אֶלָּא
 זֶה. וְנִחַלְקוּ בְּדָבָר חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל יֵשׁ אוֹמְרִים: מִפְּנֵי אֲנִינּוֹת
 נִשְׂרָף, לְפִי שֶׁהוּא קָדְשֵׁי דוֹרוֹת; אֲבָל בְּקָדְשֵׁי שְׁעָה סִמְכוּ עַל
 מֹשֶׁה, שֶׁאָמַר לָהֶם בַּמִּנְחָה: "וְאֲכַלְוָהּ מִצּוֹת". דָּרַשׁ דָּרַשׁ: שְׁתֵּי
 דְרִישׁוֹת הִלְלוּ: מִפְּנֵי־מָה נִשְׂרָף זֶה, וּמִפְּנֵי־מָה נֶאֱכָלוּ אֱלוֹ? כִּךְ
 הוּא בִּתְּוֵרַת כֹּהֲנִים'. עַל־אֱלֻעָזָר וְעַל־אִיתָמָר: בְּשָׁבִיל כְּבוֹדוֹ
 שֶׁל אַהֲרֹן הִפָּךְ פָּנָיו כִּנְגַד הַבָּנִים וְכַעַס. לֵאמֹר: אָמַר לָהֶם:
 הַשִּׁיבוּנִי עַל דְּבָרִי!:

(יז) מִדּוּעַ לֹא־אֲכַלְתֶּם אֶת־
הַחַטָּאת בַּמָּקוֹם הַקָּדֹשׁ כִּי
קָדֹשׁ קְדָשִׁים הוּא וְאַתֶּה
| נָתַן לָכֶם לִשְׂאֵת אֶת־עוֹן
הָעֵדָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם לִפְנֵי
יְהוָה:
 יז מִדִּין, לֹא אֲכַלְתוּן
 יֵת חֲטָא בְּאַתָּר קָדִישׁ
 אֲרִי קָדֹשׁ קְדָשִׁין, הִיא;
 וְיָתֵה יִהְיֶה לְכוֹן, לְסַלְחָא
 עַל חוּבֵי כְּנִשְׁתָּא,
 לְכַפְּרָא עֲלֵיהוֹן, קָדָם
 יְיָ.

טז"א < מִדּוּעַ לֹא־אֲכַלְתֶּם אֶת־הַחַטָּאת בַּמָּקוֹם הַקָּדֹשׁ: וְכִי חוּץ
 לְקָדֹשׁ אֲכַלְוָהּ, וְהִלֵּא שָׂרְפוּהָ! וּמָהוּ אוֹמֵר "בַּמָּקוֹם הַקָּדֹשׁ"?
 אֶלָּא אָמַר לָהֶם: שָׁמָּה חוּץ לְקָלְעִים יֵצְאָה וְנִפְסְלָה?: כִּי קָדֹשׁ
 קְדָשִׁים הוּא: וְנִפְסְלַת בְּיוֹצֵא, וְהֵם אָמְרוּ לוֹ: לֹא. אָמַר לָהֶם:
 הוֹאִיל וּבַמָּקוֹם הַקָּדֹשׁ הֵיטָה, מִדּוּעַ לֹא אֲכַלְתֶּם אוֹתָהּ?!. וְאַתֶּה
 נָתַן לָכֶם לִשְׂאֵת וְגו': שֶׁהַכֹּהֲנִים אוֹכְלִים וּבֹעֲלִים מִתְכַּפְּרִים:
 לִשְׂאֵת אֶת־עוֹן הָעֵדָה: מִכָּאן לְמַדְּנוּ שֶׁשְׁעִיר ראש-חדש הֵיךְ,
 שֶׁהוּא מְכַפֵּר עַל עוֹן טַמְאֵת מְקָדֵשׁ וְקָדְשֵׁי שַׁחֲטָא שְׁמִינִי
 וְחַטָּאת נַחֲשׁוֹן לֹא לְכַפְּרָה בָּאוּ:

(יח) הֵן לֹא־הוּבָא אֶת־דָּמָהּ
אֶל־הַקָּדֹשׁ פְּנִימָה אֲכֹל
תֹּאכְלוּ אֹתָהּ בַּקָּדֹשׁ כַּאֲשֶׁר
צִוִּיתִי:
 יח הָא לֹא אֲתַעַל
 מִדָּמָהּ, לְבֵית קָדְשָׁא
 גּוּאָה; מִיכָל תִּיכְלוּן
 יֵתֵה בְּקָדְשָׁא, כַּמָּא
 דְּפִקִּידִית.

טז"א < הֵן לֹא־הוּבָא וְגו': שְׂאֵלוּ הוּבָא הֵיךְ לָכֶם לְשָׂרְפָהּ, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר: "וְכָל־חַטָּאת אֲשֶׁר יוּבָא מִדָּמָהּ וְגו'". אֲכֹל תֹּאכְלוּ
 אֹתָהּ: הֵיךְ לָכֶם לֶאֱכֹלָהּ אַף־עַל־פִּי שְׂאֵתם אוֹנְנִים. כַּאֲשֶׁר
 צִוִּיתִי: לָכֶם בַּמִּנְחָה:

(יט) וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה
הֵן הַיּוֹם הַקָּרִיבוּ אֶת־
חַטָּאתָם וְאֶת־עֲלֹתָם לִפְנֵי
יְהוָה וְתִקְרָאנָה אֹתִי כְּאֵלָהּ
וְאֲכַלְתִּי חַטָּאת הַיּוֹם הַזֶּה וְהֵיטֵב
בְּעֵינֵי יְהוָה:
 יט וּמִלִּיל אַהֲרֹן עִם
 מֹשֶׁה, הָא יוֹמָא דִּין
 קָרִיבוּ יֵת חֲטוֹתֵהוֹן
 וְיֵת עֲלֹתֵהוֹן קָדָם
 יְיָ, וְעָרְעָא יֵתִי, עָקֹן
 כְּאֵלִין; אֱלוּ פּוֹן
 אֲכַלִּית חֲטָא יוֹמָא
 דִּין, הִתְקִין קָדָם יְיָ.

טז"א < וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן: אֵין לְשׁוֹן "דְּבוּר" אֶלָּא לְשׁוֹן עֲז, שֶׁנֶּאֱמַר:
"וַיְדַבֵּר הָעָם וְגו'". אַפְשָׁר, מֹשֶׁה קִצָּף עַל אֱלֻעָזָר וְעַל אִיתָמָר,
וְאַהֲרֹן מַדְבֵּר? ! הָא יִדְעַתְּ, שֶׁלֹּא הֵיטָה אֶלָּא מִדְּרָךְ כְּבוֹד. אָמְרוּ:
אֵינוּ בְּדִין שִׁיּהָא אָבִינוּ יוֹשֵׁב וְאָנוּ מַדְבָּרִים לִפְנָיו, וְאֵינוּ בְּדִין
שִׁיּהָא תִלְמִיד מְשִׁיב אֶת רֶבּוּ. יָכוֹל, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הֵיךְ בְּאֱלֻעָזָר
לְהִשָּׁיב? תִּלְמוּד לּוֹמַר: "וַיֹּאמֶר אֱלֻעָזָר הִכְהֵן אֶל־אֲנָשִׁי
הַצָּבָא וְגו'". הֲרִי כְּשָׂרְצָה, דְּבַר לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי הַנְּשִׂאִים!
זוֹ מִצְּאֵתִי בְּסִפְרֵי שֶׁל פָּנִים שְׁנֵי. הֵן הַיּוֹם הַקָּרִיבוּ: מָהוּ אוֹמֵר?
אֶלָּא, אָמַר לָהֶם מֹשֶׁה: שָׁמָּה זִרְקַתֶּם דָּמָה אוֹנְנִים, שְׂאוּנָן
שֶׁעֲבַד חִלָּל. אָמַר לוֹ אַהֲרֹן: וְכִי הֵם הַקָּרִיבוּ, שֶׁהֵם הִדְיוּטוֹת?
אֲנִי הַקָּרִבְתִּי, שְׂאֲנִי כִּהֵן גָּדוֹל וּמְקָרִיב אוֹנָן. וְתִקְרָאנָה אֹתִי
כְּאֵלָהּ: אֶפְלוּ לֹא הָיוּ הַמֵּתִים בְּנֵי, אֶלָּא שְׂאָר קְרוּבִים, שְׂאֲנִי
חָיִב לְהִיּוֹת אוֹנָן עֲלֵיהֶם כְּאֵלוּ, כִּגּוֹן כָּל הָאֲמוּרִים בְּפִרְשַׁת
כֹּהֲנִים, שֶׁהִכְהֵן מִטְמֵא לָהֶם. וְאֲכַלְתִּי חַטָּאת: וְאִם אֲכַלְתִּי,
הֵיטֵב וְגו'? !. הַיּוֹם: אֲבָל אֲנִינּוֹת לִילָה מִתָּר, שְׂאִין אוֹנָן,
אֶלָּא בַּיּוֹם קְבוּרָה. הֵיטֵב בְּעֵינֵי ה': אִם שְׁמַעְתָּ בְּקָדְשֵׁי שְׁעָה
אֵין לָךְ לְהַקְל בְּקָדְשֵׁי דוֹרוֹת:

(כ) וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו:
 כ וּשְׁמַע מֹשֶׁה, וּשְׁפָר
 בְּעֵינֹהִי.

טז"א < וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו: (כ"ט) הוֹדָה וְלֹא
 בּוֹשׁ לּוֹמַר: 'לֹא שְׁמַעְתִּי':